

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **Bytový podnik mesta Košice, s.r.o.**, so sídlom v Košiciach, Južné nábrežie 13, IČO 44 518 684, proti povinnému **Ing. J. F.**, bývajúcemu v K., zastúpenému advokátom JUDr. Ing. Petrom Holéczyom, so sídlom v Košiciach, Vojenská 5, **o vymoženie 488,58 € s príslušenstvom a trov exekúcie**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 37 Er 4128/2007, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. novembra 2011 sp.zn. 3 CoE 13/2011, 3 CoE 14/2011 a o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 21. marca 2013 sp.zn. 2 CoE 17/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. novembra 2011 sp.zn. 3 CoE 13/2011, 3 CoE 14/2011 **o d m i e t a**.

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 21. marca 2013 sp.zn. 2 CoE 17/2013 **o d m i e t a**.

Oprávnenému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor žiadosťou doručenou na Okresný súd Košice I zo 17. decembra 2007 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov /ďalej len „Exekučný poriadok“) a to na základe exekučného titulu — Platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Košice I z 28. januára 2004 č.k. 16 Ro 89/2004-5. Okresný súd Košice I poverením z 27. decembra 2007 č. 5802 032963* poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na základe uvedeného exekučného titulu (vymoženie uloženej povinnosti - príslušenstva 14 719 Sk (461,86 €) + trovy

predchádzajúceho konania 805 Sk (26,72 €), t.j. spolu 488,58 € a náhrady trov exekučného konania 625,20 Sk (20,75 €), t.j. celkom 509,33 € .

Podaním z 2. augusta 2010 povinný zaslal exekútorovi námietky proti exekúcii, kde okrem iného uviedol, že exekútor porušil ustanovenia Exekučného poriadku, keď upovedomenie o začatí exekúcie vydal 10. januára 2008, na prepravu pošte bolo podané 28. júla 2010 a doručené povinnému až 30. júla 2010. Exekučný príkaz však exekútor vydal už v roku 2008 a pohľadávka oprávneného bola v plnom rozsahu uhradená oprávnenému platiteľom mzdy v tomto roku. Okrem toho tvrdil, že platobný rozkaz- exekučný titul mu nebol doručený do vlastných rúk.

Okresný súd Košice I uznesením z 11. októbra 2010 č.k. 37 Er 4128/2007-21 námietky povinného proti exekúcii zamietol s odôvodnením, že sú nedôvodné. Exekúcia je vedená na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia, platobný rozkaz povinný prevzal dňa 17. februára 2004, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. Súd v rámci exekučného konania podmienky vydania exekučného titulu nie je oprávnený skúmať, pokiaľ namietal povinný nepravosť podpisu na súdnej doručenke, mal sa brániť v rámci opravného prostriedku v civilnom konaní. Z exekútorskeho spisu súd zistil, že 14. januára 2008 podal exekútor na poštovú prepravu upovedomenie o začatí exekúcie na jedinou známu adresu povinného (W.), pričom zásielka sa mu na túto adresu podarila doručiť až opakovane 30. júla 2010 (aj keď upovedomenie o začatí exekúcie bolo datované z roku 2008). Súd preto nezistil, že by po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti spôsobujúce zánik vymáhaného nároku, resp. spôsobujúce neprípustnosť exekúcie.

Okresný súd Košice I uznesením zo 14. októbra 2010 č.k. 37 Er 4128/2007-25 uložil povinnému zaplatiť súdny poplatok 66 € za námietky (položka 13b Sadzobníka súdnych poplatkov).

Okresný súd Košice I na odvolanie povinného (proti uzneseniu na č.l. 21 spisu) uznesením z 30. novembra 2010 č.k. 37 Er 4128/2007-31 námietky povinného proti exekúcii zamietol. Vo veci opätovne rozhodoval sudca v zmysle § 202 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 50 ods. 4 Exekučného poriadku, nakoľko v pôvodnom uznesení rozhodoval vyšší súdny úradník a odvolanie v takejto veci nie je prípustné (§ 374 ods. 4 O.s.p.). Vo svojom rozhodnutí dospel súd k rovnakým skutkovým zisteniam a právnym záverom.

Proti uzneseniam Okresného súdu Košice I zo 14. októbra 2010 č.k. 37 Er 4128/2007-25 a z 30. novembra 2010 č.k. 37 Er 4128/2007-31 podal povinný odvolanie.

Krajský súd v Košiciach rozhodol o odvolaní povinného uznesením z 30. novembra 2011, sp.zn. 3 CoE 13/2011, 3 CoE 14/20111 tak, že uznesenie súdu prvého stupňa zo 14. októbra 2010 č.k. 37 Er 4128/2007-25 ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.), odvolanie povinného proti uzneseniu z 30. novembra 2010 č.k. 37 Er 4128/2007-31 odmietol a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. K potvrdzujúcemu výroku uznesenia odvolací súd uviedol, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď povinnému za námietky proti exekúcii uložil zaplatiť súdny poplatok v správnej výške (§ 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, položka 13 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov). K odmietajúcej časti výroku uznesenia odvolací súd poukázal na ustanovenie § 202 ods. 2 a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., § 50 ods. 4 Exekučného poriadku, kde proti zamietajúcemu uzneseniu o námietkach povinného proti exekúcii nie je prípustné odvolanie.

Okresný súd Košice I uznesením zo 14. novembra 2012, č.k. 37 Er 4128/2007-95 pripustil zmenu účastníka exekučného konania na strane oprávneného (§ 37 ods. 3 a 4 Exekučného poriadku) z dôvodu, že nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod práva na vymoženie pohľadávky.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie povinného (proti uzneseniu na č.l. 95 spisu) uznesením z 21. marca 2013, sp.zn. 2 CoE 17/2013 odvolanie odmietol, žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodol s poukazom na to, že § 37 ods. 3 Exekučného poriadku a ani iné ustanovenie Exekučného poriadku (§ 202 ods. 2 Exekučného poriadku) odvolanie voči zmene účastníka v exekučnom konaní nepripúšťa, a preto bolo potrebné odvolanie voči takémuto uzneseniu odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Ad. a/ proti uzneseniu odvolacieho súdu z 30. novembra 2011, sp.zn. 3 CoE 13/2011, 3 CoE 14/20111 podal povinný dovolanie (č.l. 51, doplnené čl. 62 spisu) . Dôvodil tým, že v konaní súd: 1. konal vo veci, v ktorej sa prv právoplatne rozhodlo (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. d/ O.s.p.) – Platobný rozkaz č.k. 16 Ro 89/2004 zo dňa 28. januára 2004 a plnenie sa vykonalo na základe poverenia z 27. decembra 2007, bol nariadený exekučný príkaz z 10. januára 2008 č. EX 1110/07-10 a Sociálna poisťovňa ukončila zrážky

v ňom určené, 2. nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.) - plnenie sa v plnom rozsahu vykonalo, 3. povinnému odňali možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.) - súd vo veci rozhodol bez dokazovania a nariadenia pojednávania, 3. v konaní nastali vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.),

Ad. b/ povinný podal dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu z 21. marca 2013, sp.zn. 2 CoE 17/2013, v ktorom dôvodil, že: 1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.) - v uvedenej veci koná Najvyšší súd na základe dovolania podaného 9. januára 2012, 2. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený (§ 237 písm. c/ O.s.p.) - súd neprizval za účastníkov osoby, ktorých sa vydané rozhodnutie týka, 3. povinnému odňali možnosť konať pred súdom § 237 písm. f/ O.s.p.) - rozhodnutie súd vydal bez splnenia procesných podmienok, 4. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.) - súd uznesenie vydal bez návrhu a splnenia procesných podmienok, 5. odňal mu ústavné práva (čl. 13 ods. 1, čl. 48 ods. 1, čl. 46 ods. 2 Ústavy SR a iné). V doplnení podaním právneho zástupcu povinného z 26. augusta 2013 namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.sp.), kde rozsiahlo namieta právoplatnosť exekučného titulu, nakoľko podpis na doručenke rozhodnutia, ktorý ho zakladá nie je povinného. Ďalší dôvod, pre ktorý by exekúcia nemala pokračovať je ten, že na základe exekučného príkazu exekútora Sociálna poisťovňa od 6. marca 2008 po dobu 11 mesiacov zrážala z dôchodku povinného celú čiastku 509,33 € spolu s 221,20 € (predbežné trovy exekúcie), exekútor ich však povinnému odviezol až 29. júna 2012 so 4-ročným omeškaním.

Oprávnený vo vyjadrení považoval obe rozhodnutia odvolacieho súdu za vecne i právne správne. Dodal, že nárok oprávneného z platobného rozkazu v časti istiny 16 189 Sk (537,38 €) bol uspokojený 18. mája 2004 dobrovoľnou úhradou v pokladni oprávneného a v časti príslušenstva vrátane trov exekučného konania, na ktoré prebieha exekučné konanie v sume 509,33 €, došlo dňa 29. júna 2012 zo strany súdneho exekútora k poukázaniu finančných prostriedkov oprávnenému a jeho nárok bol v celom rozsahu uspokojený. To oprávnený uviedol aj v späťvzatí z 3. júla 2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu podal včas účastník konania zastúpený v súlade

s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či dovolania oprávnenej proti uzneseniam odvolacieho súdu smeruje proti rozhodnutiam, proti ktorému ich zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smerujú dovolania proti uznesenia odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenia odvolacieho súdu, ktoré napadol povinný dovolaniami, nemajú znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutými uzneseniami potvrdil (odmietol) uznesenie súdu prvého stupňa, dovolania ale nesmerujú proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanía povinného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie sú.

Prípustnosť dovolaní povinného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom boli vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa

už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Povinný procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolania teda v zmysle týchto ustanovení nie sú prípustné.

Obe dovolania povinného sa prelínajú a ich dôvody sú čiastočne identické.

K námietke dovolateľa, že súdy pri zmene účastníka exekučného konania rozhodovali vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.), treba uviesť, že prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal inak rozhodnúť iný orgán. Právomoc súdu upravuje § 7 O.s.p. a § 8 O.s.p.. Podľa § 7 ods. 1 O.s.p. súdy v občianskom súdnom konaní prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných vzťahov a hospodárskych vzťahov. Veci sem zaradené prejednávajú a rozhodujú prevažne súdy; len výnimočne, ak to ustanovuje zákon, prejednávajú ich a rozhodujú o nich iné orgány. Nad rámec vymedzený uvedeným súborom vzťahov, súdy prejednávajú aj rozhodujú aj iné veci, ktoré sa už, na rozdiel od predchádzajúcich, nezakladajú priamo na práve súkromnom, a to len vtedy, ak to stanovuje zákon (§ 7 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom od 15. októbra 2008). Je nepochybné, že exekučnému súdu je daná právomoc rozhodovať aj o návrhu na zmenu účastníka exekučného konania v zmysle § 37 Exekučného poriadku. Konanie preto netrpí vadou v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p.

V preskúmvanej veci (konkrétne týkajúcej sa uznesenia o zmene účastníka na strane oprávneného) dovolateľ namietal existenciu procesnej vady konania aj v zmysle § 237 písm. c/ O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený. Procesná spôsobilosť fyzickej osoby, teda spôsobilosť samostatne pred súdom konať ako účastník konania, je totožná so spôsobilosťou vlastnými úkonmi nadobúdať práva a povinnosti v zmysle § 8 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou. Účastník konania stráca procesnú spôsobilosť a schopnosť samostatne konať pred súdom až v dôsledku právoplatného rozsudku súdu o zbavení (obmedzení) spôsobilosti na právne úkony. Fyzické osoby, ktoré nemajú procesnú spôsobilosť, musia byť v konaní zastúpené zástupcom. Nedostatok procesnej spôsobilosti účastníka konania je teda odstrániteľný.

Dovolateľ namietal existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. c/ O.s.p. neopodstatnene. Dovolateľ nie je právoplatným rozhodnutím súdu zbavený alebo obmedzený spôsobilosti na právne úkony, preto mu neprislúcha ani právo mať zástupcu ustanoveného súdom. Okrem toho nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím súdu, nezakladá procesnú vadu v zmysle § 237 písm. c/ O.s.p.

Podľa názoru povinného došlo v konaní k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p. Tvrdí, že v tej istej veci sa už rozhodlo právoplatne platobným rozkazom Okresného súdu Košice I z 28. januára 2004 č.k. 16 Ro 89/2004-5 a plnenie sa vykonalo v plnom rozsahu podľa exekučného príkazu č. EX 1110/07-10 z 10. januára 2008 zrážkami z dôchodku Sociálnou poisťovňou.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods. 1 O.s.p.). Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 159 ods. 3 O.s.p.). Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku (§ 167 ods. 2 O.s.p.).

Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania musí viesť k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva

vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

Zo spisu vyplýva, že súdny exekútor, ktorému oprávnený doručil návrh na vykonanie exekúcie na podklade platobného rozkazu Okresného súdu Košice I z 28. januára 2004 č.k. 16 Ro 89/2004-5, požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd Košice I poverením z 27. decembra 2007 č. 5802 032963* poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na základe uvedeného exekučného titulu (vymoženie uloženej povinnosti-prísľušenstva 14 719 Sk (461,86 €) + trovy predchádzajúceho konania 805 Sk (26,72 €), t.j. spolu 488,58 € a náhrady trov exekučného konania 625,20 Sk (20,75 €), t.j. celkom 509,33 € .

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá námietku právoplatne rozhodnutej veci. Poverenie súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, je individuálny právno-aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Ide o procesný úkon exekučného súdu adresovaný súdnemu exekútorovi, na základe ktorého súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu (§ 36 ods. 2 druhá veta Exekučného poriadku) a ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie vykonávať exekúciu (k tomu vid' bližšie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. februára 2012 sp.zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp.zn. III. ÚS 254/2012).

Z uvedených dôvodov exekučné konanie nezakladá prekážku res iudicata, nakoľko pôvodné konanie bolo vedené na uloženie povinnosti plniť, pričom exekučné konanie je nútené plnenie na základe pripojeného exekučného titulu a to či je vykonateľný resp. sú splnené podmienky na vykonanie exekúcie je predmetom samotného posudzovania exekučným súdom.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že povinný neopodstatnene namieta, že v konaní pred súdmi nižších stupňov došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p.

Konanie nie je zaťažené ani vadou v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., lebo v predmetnej veci nebol zistený nedostatok návrhu na začatie konania. Exekučný súd totiž

v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej bol povinný rozhodnúť do 15 dní od jej doručenia (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho – obsahového – hľadiska (§ 41 ods. 2 O.s.p.) zo strany povinného ani nejde o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú povinný uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia, pretože exekúcia už bola v plnom rozsahu vykonaná.

Dovolateľ zastáva tiež názor, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je napr. uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorené podané (porovnaj rozhodnutie uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod č. 23, ročník 1994). O taký prípad ide aj vtedy, ak odvolací súd odmietne odvolanie z dôvodu, že odvolanie nie je prípustné (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.), hoci pre tento záver neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 201, veta prvá O.s.p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

V zmysle vyššie citovaného ustanovenia zásadne platí, že každé rozhodnutie súdu prvého stupňa možno napadnúť odvolaním za predpokladu, že v konkrétnej veci zákon podanie odvolania nevyklučuje.

Podľa § 202 ods. 2 O.s.p. odvolanie nie je prípustné ani proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona 31), ak tento osobitný zákon neustanovuje inak, a ani proti uzneseniu v konaní o vymáhanie súdnych pohľadávok podľa osobitného zákona. V poznámke 31) je uvedený zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

V prípade rozhodnutia vydaného v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku teda zásadne proti uzneseniu vydanému v tomto konaní odvolanie nie je prípustné. Takéto uznesenie súdu prvého stupňa možno odvolaním napadnúť len vtedy, ak je v Exekučnom poriadku výslovne ustanovené, že sa odvolanie proti nemu pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolanie povinného smerovalo proti uzneseniu exekučného súdu, ktorým zamietol námietky povinného proti exekúcii. Exekučný poriadok ale nemá ustanovenie, v ktorom by sa výslovne uvádzala prípustnosť odvolania proti takémuto rozhodnutiu exekučného súdu. Ustanovenie § 50 ods. 4 Exekučného poriadku stanovuje prípustnosť dovolania len proti rozhodnutiu, ktorým sa vyhovelo námietkam, o ktorý prípad v danej veci nejde. Záver odvolacieho súdu o existencii zákonného dôvodu, pre ktorý nebolo možné pristúpiť k vecnému preskúmaniu odvolania podaného povinným, ale ho treba podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietnuť, je preto správny. Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd odmietnutím odvolania povinnému neodňal možnosť konať pred súdom.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ďalej namietal, že súdy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania a bez jeho účasti. Rovnako im vytýka, že v súvislosti s tým mu znemožnili vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Okrem toho súd rozhoduje o prípadných námietkach

povinného podľa § 50 ods. 2 a 3 Exekučného poriadku. Exekučný súd v tomto štádiu vychádza z tvrdení povinného, oprávneného a súdneho exekútora, návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či daný exekučný titul je formálne a materiálne vykonateľný, alebo odpadli dôvody vykonania exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Pre záver o tom, či námietky povinného proti exekúcii sú odôvodnené a či tu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná (§ 50 ods. 1 Exekučného poriadku), postačujú údaje vyplývajúce zo spisu, obdobne, teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti povinného, môže dospieť k tomuto záveru aj v neskorších štádiách exekučného konania. Rovnako súd postupuje aj pri rozhodovaní o zmene účastníka konania, kde na preukázanie prevodu alebo prechodu práv a povinností (§ 37 ods. 3 a 4 Exekučného poriadku) súd vychádza z listinných podkladov.

So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľ neopodstatnene vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z toho, že súdy rozhodli bez „dokazovania“, nariadenia pojednávania a jeho osobnej účasti.

V súvislosti s námietkami dovolateľa, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. Vychádzajúc z ďalšieho obsahu dovolaní, povinný namietal nesprávnosť právneho posúdenia výroku uznesenia odvolacieho súdu, ktorým súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za námietky. Tiež namietal nesprávnosť právneho posúdenia výroku uznesenia súdu prvého stupňa, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o zmene účastníka exekučného konania na strane oprávneného. V ďalšom dovolateľ namietal širokú škálu porušenia jeho ústavných práv, kde však v kontexte

samotných dovolaní vyplýva len jeho nespokojnosť s právnym posúdením veci, nakoľko pohľadávka oprávneného bola súdnym exekútorom vymožená. O nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) platí rovnako, že aj keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvyš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolania povinného odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiam, proti ktorým nie je dovolanie prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa uzneseniami odvolacieho súdu z hľadiska ich vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému oprávnenému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti povinnému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. októbra 2015

JUDr. Marián Sluk, PhD., v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

